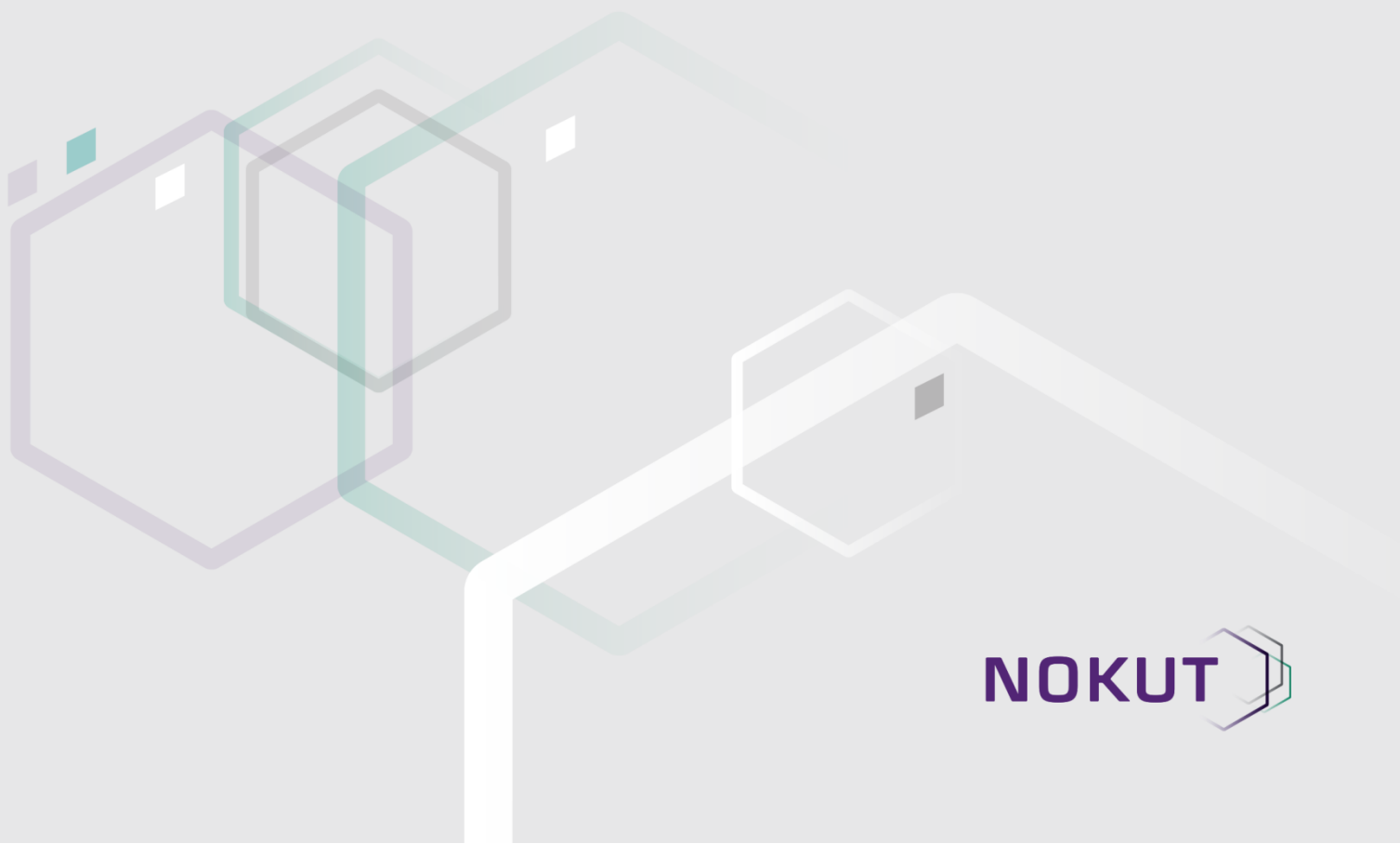

NOKUTs oppsummeringer

Nasjonal deleksamen i årsregnskap 2018

September 2018

NOKUT

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning. Med rapportserien "NOKUTs oppsummeringer" vil vi bidra til økt kunnskap om temaer knyttet til de nevnte utdanningstypene. NOKUT fremskaffer datagrunnlaget til rapportene fra arbeidet med akkreditering og godkjenning.

Vi håper at resultatene våre kan være nyttige i arbeidet med godkjenning av utenlandsk utdanning og for lærestedene i arbeidet med å kvalitetssikre og videreutvikle utdanningstilbudene.

Tittel:	Nasjonal deleksamen i årsregnskap 2018
Forfatter:	Karl Johan Skeidsvoll
Dato:	07.09.2018
Rapportnummer:	[Rapportnummer]
ISSN-nr	[ISSN-nr]

Sammendrag

7. mai 2018 arrangerte NOKUT, i samarbeid med UHR-Økonomi og administrasjon og 11 utdanningsinstitusjoner, nasjonal deleksamen i årsregnskap for bachelorgradsstudenter i regnskap og revisjon. Dette var den fjerde nasjonale deleksamenen i årsregnskap for bachelorgradsstudiet regnskap og revisjon, som er en ordinær sekstimers skriftlig eksamen i et emne på 15 studiepoeng. Det var totalt 544 kandidater som fullførte eksamen og fikk sensur.

Resultatene på årets nasjonale deleksamen er noe sterkere enn i fjor, men svakere enn i 2016. Før klage var andelen studenter som fikk karakteren C eller bedre 46 prosent for 2018. For å registrert revisor er det et krav om å ha oppnådd karakteren C eller bedre i fordypningsemnene i studiet, deriblant årsregnskap. Til sammenligning, var andelen som oppnådde C eller bedre 39 prosent i 2017, 52 prosent i 2016, og 37 prosent i 2015. Før klage var andelen F lik 15 prosent, mot henholdsvis 17, 15, og 24 prosent i de tre foregående årene.

I rapporten er karakterer oppgitt som tall der F=0 og A=5. Denne rapporten inneholder ikke analyser av resultatene på individnivå.

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Organiseringen av nasjonal deleksamen.....	1
1.1.1	Eksamensdagen	1
1.1.2	Sensur	1
1.1.3	Validitet og reliabilitet	2
2	Resultater	2
2.1	Nasjonale resultater	2
2.2	Institusjonsresultater	3
2.3	Klagesensur	5
2.4	Variasjonen i karakter.....	5
2	Konklusjon	6

1 Innledning

NOKUT fikk høsten 2014 i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å gjennomføre en mulighetsstudie og et pilotprosjekt med nasjonale deksamener i høyere utdanning. Tre rammeplanstyrte profesjonsutdanninger ble valgt ut til å delta i pilotprosjektet i perioden 2015 – 2017.

Kunnskapsdepartementet besluttet i 2017 å videreføre prosjektet som en permanent ordning. Nasjonale deksamener gjennomføres for grunnskolelærerutdanningene (GLU 1–7 og GLU 5–10, sistnevnte for studenter som velger matematikk), bachelorgradsstudiet i sykepleie og bachelorgradsstudiet i regnskap og revisjon.

Denne rapporten handler om nasjonal deksamnen i årsregnskap for bachelorgradsstudiet regnskap og revisjon som ble avholdt 7. mai 2018. Siden dette er den fjerde nasjonale deksamnen i årsregnskap (de tre første ble avholdt våren 2015, 2016 og 2017), må denne rapporten ses i sammenheng med de tidligere rapportene. I den første rapporten beskrev vi formålet med pilotprosjektet, og vi gav en kort beskrivelse av ordningen med frivillige, felles eksamener som fagmiljøet i regnskap og revisjon har hatt i flere år.

1.1 *Organiseringen av nasjonal deksamnen*

Universitetet i Agder (UiA) har koordineringsansvaret for de felles revisoreksamenene, hvor den nasjonale deksamnen i årsregnskap inngår. UiA er ansvarlig for å oppnevne oppgavekomité som utvikler eksamenssettet med tilhørende sensorveiledning. UHR-Økonomi og administrasjon har det faglige koordineringsansvaret og foreslår sensorer. NOKUT har et administrativt og logistikkmessig ansvar for eksamensavviklingen, som bestilling og fordeling av eksamenspapir, generering av kandidatnumre, fordeling av besvarelser til sensorene og formidling av eksamensresultatene til institusjonene.

1.1.1 Eksamensdagen

Alle de 11 utdanningsinstitusjonene som tilbyr bachelorgradsstudiet i regnskap og revisjon, er forpliktet til å avholde eksamen i årsregnskap som en nasjonal deksamnen. Det er 14 studiesteder fordelt på de 11 institusjonene. Totalt gjennomførte 544 av de 757 oppmeldte kandidatene eksamen (72 %). Til sammenligning var andelen som gjennomførte eksamen i de tre foregående årene henholdsvis 70 % (2017), 77 % (2016) og 76 % (2015).

1.1.2 Sensur

Seks sensorer, hvorav de fleste hadde sensurert deksamnen tidligere år, ble formelt oppnevnt av institusjonene. For å sikre likebehandling og anonymitet, var både kandidatens identitet og institusjonstilknytning ukjent for sensorene under sensuren.

De seks sensorene utgjorde 15 sensorpar slik at sikret institusjonell spredning av besvarelsene og kalibrering av karakternivået. Hvert sensorpar sensurerte om lag 36 besvarelser, slik at hver sensor

totalt vurderte mer enn 180 besvarelser. Besvarelsene ble tilfeldig fordelt på sensorparene, og hver besvarelse ble altså vurdert av to sensorer. Innen fristens utløp ble det meldt inn 34 krav om ny sensur. De aktuelle besvarelsene ble sensurert av et annet sensorpar enn det opprinnelige paret.

1.1.3 Validitet og reliabilitet

Basert på et datasett med detaljert samsensur fra eksamen, kan en estimere «test-reliabilitet» og evaluere validitet. Med «detaljert samsensur» mener vi her et datasett der hver kandidat har fått en numerisk skår på hver oppgave. Dersom datasettet inneholder kreditering fra mer enn én sensor, kan en i tillegg estimere mål på «rette-reliabilitet». NOKUT har forespurt UHR-Økonomi og administrasjon om bruk av detaljert sensur, men en har ikke kommet til enighet om dette. UHR-Økonomi og administrasjon har istedenfor foreslått og utført en utvidet kvalitativ vurdering av hver kandidat, og de har selv utarbeidet et skjema for slik vurdering (se mer om dette under punkt 2.5). Som en konsekvens har ikke NOKUT estimert «test-reliabilitet» og evaluert validitet på tilsvarende måte som for de nasjonale deleksamenene i grunnskolelærerutdanningene og i sykepleierutdanningen.

2 Resultater

2.1 Nasjonale resultater

I dette kapittelet presenterer vi resultatene fra den nasjonale deleksamenen i årsregnskap i 2018. Vi sammenligner årets resultater med resultatene fra de foregående årene, og med eksamenene fra årene 2012–2015¹. Klagesensur inngår ikke i resultatene, men en oversikt over klagesensur er gitt i slutten av kapittelet. Ingen bakgrunnsdata inngår i analysene for 2018. I tabell 1 viser vi noen deskriptive data for hver av eksamenene.

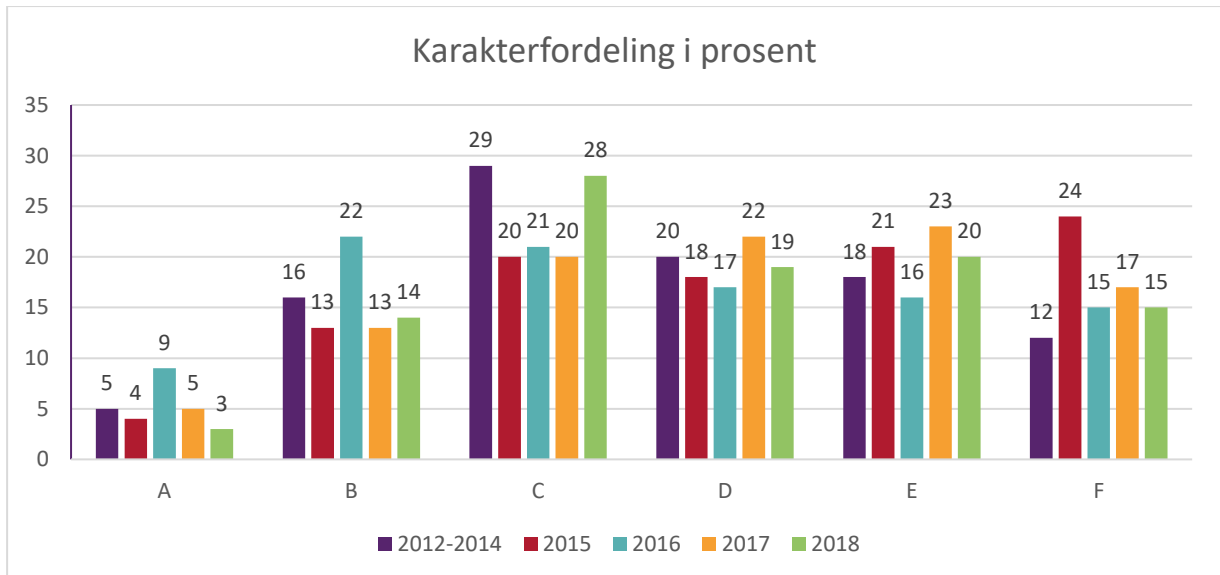
Tabell 1: Deskriptive data for nasjonal deleksamen i årsregnskap for bachelorgradsstudenter i revisjon og regnskap for 2015-2018 samt perioden 2012-2014

	2012–2014	2015	2016	2017	2018
Antall avlagte eksamener	1197	535	545	532	544
Gjennomsnittskarakter	2,4	1,9	2,5	2,1	2,2
Andel C eller bedre	50 %	37 %	52 %	39 %	46 %
Andel F	12 %	24 %	15 %	17 %	15 %

Tabell 1 viser at resultatene er sterkere i 2018 enn i 2017 (2,2 sammenlignet med 2,1), men svakere enn i 2016. Et gjennomsnitt på 2,2 tilsvarer bokstavkarakteren D. Andelen av studenter som fikk C eller bedre, er 46 % i 2018, sammenlignet med 39 % i 2017 og 52 % i 2016. Andelen F avtok med to prosentpoeng fra 2017 til 2018. Figur 1 framstiller karakterfordelingene for perioden 2015-2018 samt

¹ I årene 2012–2014 tok alle studentene den samme eksamenen, men sensuren var lokal. Se Hamberg og Tokstad (2015) for en utdyping.

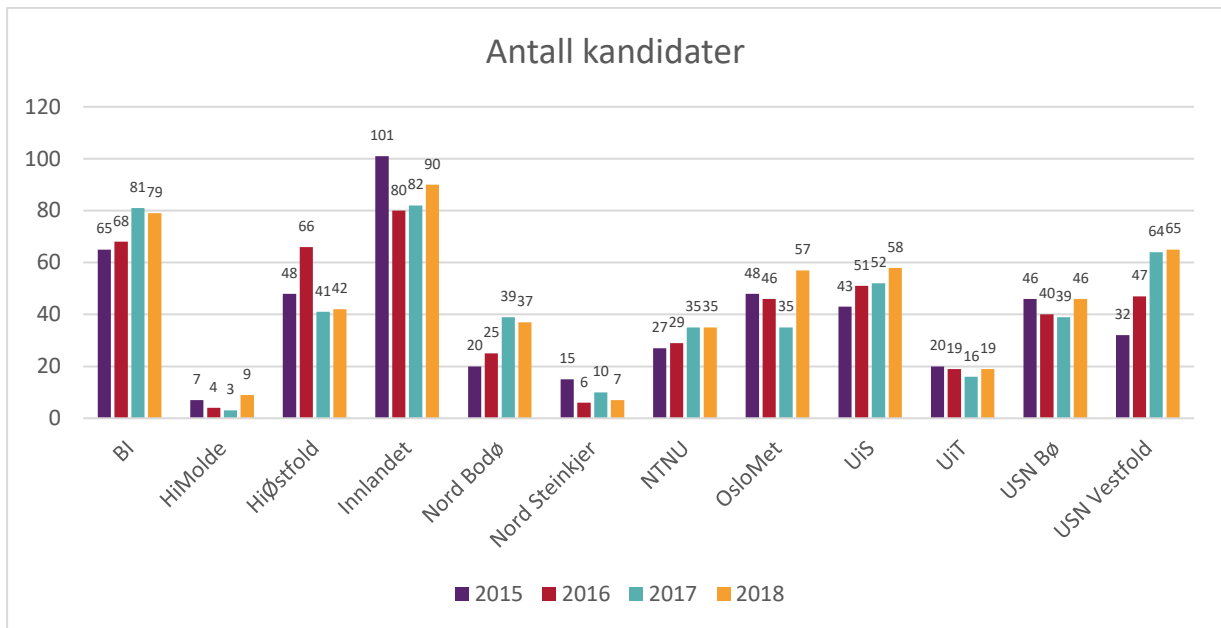
perioden 2012-2014, og vi kan se at andelen som fikk A eller B avtok noe fra 2017 til 2018. Andelen studenter som fikk C er høyere i 2018 enn i 2017, og den ligger omtrent på samme nivå som i perioden 2012–2014. I 2015 strøk nesten en fjerdedel av kandidatene, men en spørreundersøkelse blant faglærerne fra 2016 antydte at eksamenssettet i 2015 var vanskeligere og mer arbeidskrevende enn påfølgende år.

Figur 1: Fordelinger av karakterer på nasjonal deleksamen i årsregnskap for bachelorgradsstudenter i regnskap og revisjon for perioden

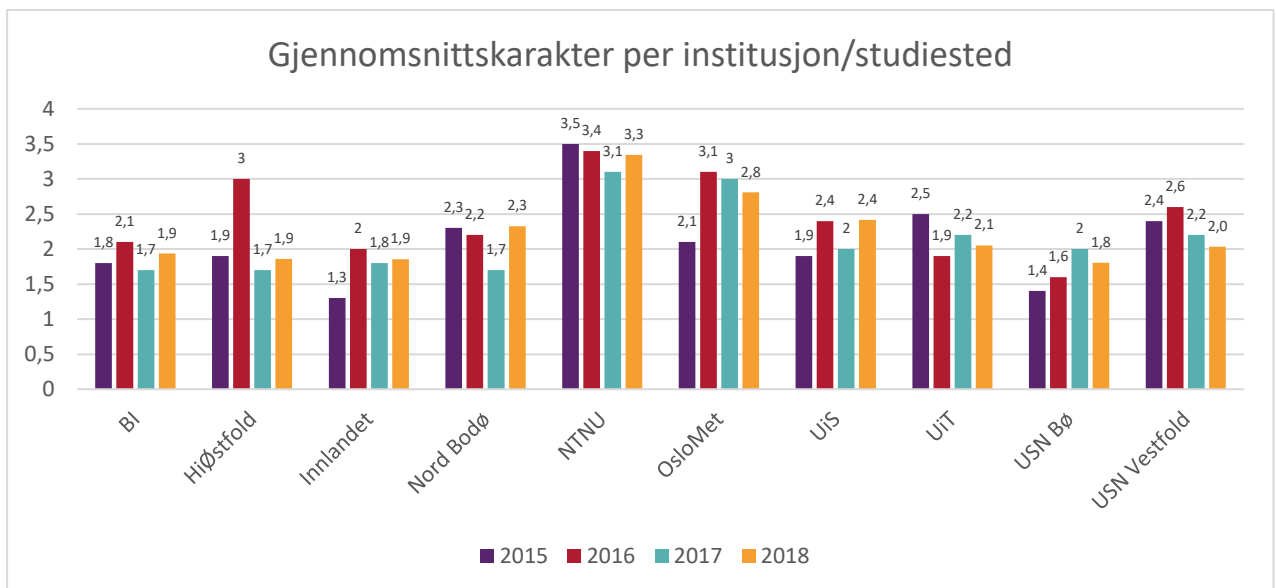
2.2 Institusjonsresultater

Figur 2 viser antall avlagte eksamener ved hvert studiested. Vi har bare inkludert de studiestedene som arrangerte eksamen i 2018. Det totale antall avlagte eksamener varierer lite fra år til år.

Figur 2: Histogram som framstiller antall avlagte eksamener i årsregnskap per studiested. Bare studiesteder som arrangerte eksamen i 2018 er inkludert.

Når vi ser på eksamensresultatene (figur 3), ser vi at det er stor variasjon i gjennomsnittet på institusjoner og studiesteder (på en skala fra 0 (F) til 5 (A)) varierer gjennomsnittet mellom 1,8 og 3,3), men her er det viktig å huske at startkompetansen til studentene også varierer mellom institusjonene og mellom studiestedene. NTNU har høyest gjennomsnitt (3,3), etterfulgt av OsloMet (2,8). Tabell 2 viser oppnådde resultater ved hvert institusjon/studiested. Vi kan se at NTNU, OsloMet og UiT har høye andeler A og B, og at ved OsloMet, som eneste institusjon, besto alle kandidatene eksamen.

Figur 3: Histogram som framstiller gjennomsnittskarakter ved hver institusjon/hvert studiested (for institusjoner/studiesteder med 10 eller flere kandidater)

Tabell 2: Antall avlagte eksamener og prosentfordeling av karakterer for hver institusjon/hvert studiested i 2018 (for institusjoner/studiesteder med 10 eller flere kandidater).

Institusjon	Antall	A	B	C	D	E	F
BI	79	2	10	19	13	20	15
HiMolde	9						
HiØstfold	42	2	4	8	11	6	11
Innlandet	90	2	8	21	18	26	15
Nord Bodø	37	1	6	13	7	4	6
Nord Steinkjer	7						
NTNU	35	7	10	10	5	2	1
OsloMet	57	2	13	23	10	9	0
UiS	58	2	8	23	11	7	7
UiT	19	1	3	3	4	5	3
USN Bø	46	0	5	14	6	9	12
USN Vestfold	65	0	9	16	16	16	8

2.3 Klagesensur

I alt 34 (6 %) kandidater klaget på sensuren i 2018. Som følge av ny vurdering observerte vi følgende:

- Én kandidat gikk opp 2 karakterer
- 12 kandidater gikk opp 1 karakter
- 16 kandidater fikk uendret karakter
- 4 kandidater gikk ned 1 karakter

Av de 17 kandidatene som fikk endret karakter, fordelte resultatene seg som vist i Tabell 3.

Tabell 3: Endring av karakter etter klagesensur

Opprinnelig karakter	Antall	Antall forbedret karakter	Antall dårligere karakter	Opp 1 karakter	Opp 2 karakterer	Ned 1 karakter
B	1	1	–	1	–	–
C	1	1	–	1	–	–
D	9	6	3	5	1	3
E	1	–	1	–	–	1
F	5	5	–	5	–	–

2.4 Variasjonen i karakter

I denne rapporten har vi ikke brukt bakgrunnsfaktorer til å «forklare» observert varians i karakter på eksamen i årsregnskap (regresjonsanalyse). Bakgrunnsfaktorer som undervisningsopplegg, veiledning

og psykososiale faktorer, som vi antar kan forklare variasjon i gjennomsnittskarakter mellom institusjoner, er ikke tilgjengelige på individnivå. Skåtun og Tokstad (2017)² viste, som forventet, at studentenes foreløpige oppnådde gjennomsnittskarakter på studieprogrammet i betydelig grad kunne forklare variasjonen i karakter på eksamen i årsregnskap. Karakterpoeng fra videregående skole kunne bare delvis forklare noe av denne variasjonen, mens personfaktorene «alder» og «biologisk kjønn» ikke i betydelig grad kunne forklare noe av variasjonen i karakter (ikke signifikante faktorer).

2 Konklusjon

Gjennomføringen av nasjonal deleksamen i regnskap og revisjon våren 2018 var vellykket. Antallet kandidater som gjennomførte nasjonal deleksamen i 2018, var omtrent det samme som i de foregående årene. Resultatene var noe bedre i 2018 enn i 2017 (2,2 vs. 2,1), men lå litt under resultatene for 2016 (2,5).

Andelen studenter som fikk karakteren C eller bedre, var 46 prosent i 2018, og dette er en forbedring fra 2017 (39), men 6 prosentpoeng lavere enn i 2016. Andelen F sank med to prosentpoeng fra 2017, og den er tilbake på samme nivå som i 2016. Vi har ikke utført regresjonsanalyse for å belyse årsakene til variasjon i karakter, men henviser til NOKUTs tidligere rapporter fra nasjonal deleksamen i årsregnskap for bachelorgradsstudenter i revisjon og regnskap.

---

² Kristina Skåtun og Kjersti Tokstad, «Nasjonal deleksamen i årsregnskap 2017», NOKUT september 2017